

Tsuruhashi (鶴 薙) - Szamuráj harci csákány

A kép középpontjában egy katona áll, kezében egy kétkezes markolatú *Tsuruhashi*-val, mely kalapácsfejjel és fehér, edzett pengével rendelkezik.

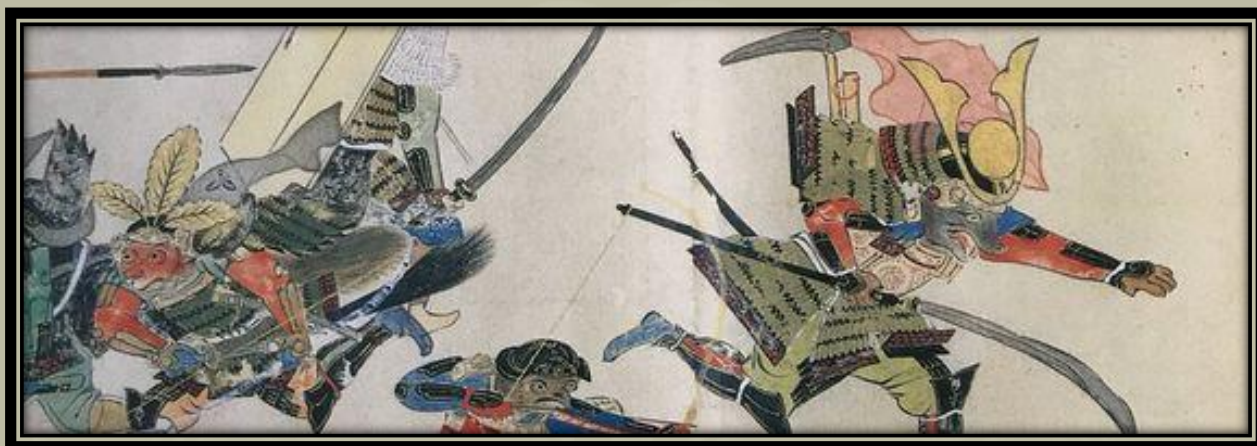
Ebben a cikkben egy páncéltörő fegyver kerül bemutatásra, amelyet *Tsuruhashi*-nak, más néven Daru csőrnek, illetve *Motayu*-nak (藻 弛) neveznek. Ezt a fegyvert gyakran tévesen *Nanban hachiwari*-ként is említik.

A *Tsuruhashi* egy harci csákány, amely zúzó fegyverként funkcionált, formájában és használatában pedig az európai harci kalapácshoz, illetve az indiai Zaghnalhoz hasonlítható.

A harci csákányok általában vasból vagy acélból készültek, és lakkozott fa nyélre erősítették őket, amelynek hossza változó volt. Leggyakrabban egykezes változatban használták, de legalább egy ábrázolás alapján kétkezes alkalmazásuk is ismert. Az egykezes típusokon a markolatot időnként „D” alakú kézvédő egészítette ki.

Bár ezek az eszközök viszonylag ritkák voltak, a 14. századtól kezdve előszeretettel használták őket a láncvért vagy vékonyabb lemezekkel borított páncélzónák áttörésére. A hegyes csőr segítségével tompa ütésekkel képesek voltak áthatolni a páncélokon.

Emellett a *Tsuruhashi*-t a kapuk, pajzsok és más, a harc során használt védelmi eszközök megsemmisítésére is alkalmazták, hasonlóan a *Masakari*-hoz (鉞).

A jobb oldalon egy harcos látható, aki hátán egy *Tsuruhashi*-t visel, valószínűleg egykezes kivitelben, kalapácsfejjel ellátva. A jelenet egy 14. századi tekercsből (十二類卷物) származik.

A *Tsuruhashi*-k többsége csupán egy „kalapácsfej” nélküli hegyből állt.

Fontos megkülönböztetni ezt a fegyvert a *Kama*-tól (鎌) és a *Tobiguchi*-tól (鳶口), bár mindkettő bizonyos hasonló jellemzőkkel bír. A *Kama* elsősorban penge formájú, nem pedig csákányszerű csőrével különbözik a *Tsuruhashi*-tól. A *Tobiguchi* pedig, amely eredetileg szerszámként funkcionál, fegyverként is alkalmazható, jellemző rá a rövidebb csőr és a felső tüskés kialakítás.

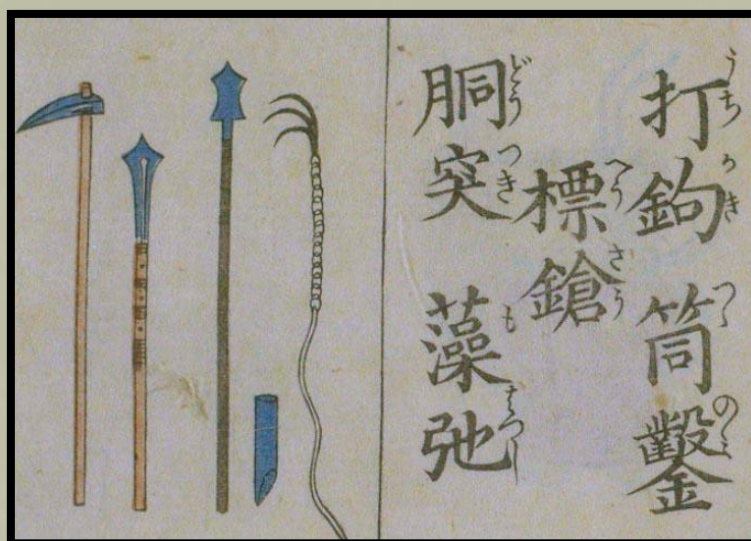
Tobiguchi.

Kama.

A szakszókincs szintjén azonban az egyes eszköztípusok közötti határok gyakran elmosódnak. Előfordul, hogy egy *Tobiguchi*-t harci csákányként értelmezzük, míg a híres *Kusarigama* egyes példányai nem hagyományos pengével, hanem csákányszerű csőrrel rendelkeznek. Ez utóbbi esetben a fegyvert akár *Kusari-tsuruhashi*-nak is nevezhetnénk — szerencsére azonban ilyen elnevezések nem terjedtek el, így nem bonyolítják tovább a fegyver- és páncélgyűjtők amúgy is összetett világát.

Hasonló csákányszerű csőrrel időnként egyes lándzsák (*yari*) is fel voltak szerelve, ami jelentősen növelte hatékonyságukat páncélos ellenfelekkel szemben.

A bal oldali harci csákány neve, ebben az esetben *Motayu* (藻弛)

Valójában ennek az eszköznek az eredeti elnevezése nem maradt fenn, így a későbbi korokban többféle értelmezés született. Ez a bizonytalanság vezetett oda, hogy egyes *Tobiguchi*-gyűjtők a fegyvert „külhoni koponyazúzóként” (*Nanban hachiwari*) kezdték emlegetni, utalva annak európai harci kalapácsra emlékeztető formájára. Fontos azonban megjegyezni, hogy ez a típusú harci csákány már jóval az európaiakkal való kapcsolatfelvétel előtt is létezett Japánban – tehát semmi '*nanban*', vagyis idegen eredetű nincs benne.

Valószínűsíthető, hogy a fegyver a japánok által a mindennapokban használt csákány (a mai értelemben vett *Tsuruhashi*) harci célokra átalakított változata. Csakúgy, mint a *Kama* és a *Tobiguchi* esetében, itt is egy eredetileg szerszámként használt eszköz „fegyveresítése” történt, hogy azt a harctéren is hatékonyan lehessen alkalmazni.

Ez a fegyver különösen hatékonynak bizonyult a különféle páncéltípusok ellen, és képes volt áttörni a védelem legmagasabb szintjeit is.

Megjegyzés: A „*Nanban*” (南蛮) kifejezés jelentése „déli barbárok”, és a Japánba a 16. században érkező európaiakkal – főként portugálokkal és spanyolokkal – való kapcsolatokra, valamint az ebből eredő kereskedelmi és kulturális hatások időszakára utal (*Nanban bōeki* – „kereskedelem a déli barbárokkal”).

Original source: <https://gunbai-militaryhistory.blogspot.com/2018/05/tsuruhashi-samurais-warpick.html>